

Konduktiv pedagogikk og rehabilitering

Av Ingvild Frøysang - konduktor

Jeg har ofte fått spørsmål om hva som er forskjellen på å jobbe med barn og voksne i konduktiv pedagogikk. På overflaten er det ikke så store forskjellene, men det ligger mye i hvordan konduktoren bruker pedagogikken for å nå frem til deltakeren slik at han/hun kan knekke bevegelseskoder.

Konduktiv pedagogikk kom på en foreldrebølge til Norge på slutten av 80-tallet og fikk sin statlige godkjenning i 1997. En hard kamp ble kjempet for å få dette gjennom og for en seier det var! NFKP gjør en kjempe jobb og har åpnet muligheten for mange familier som nå har rett til å delta på Petø-trening fordi de har et barn med en nevrologisk skade. Vi har fått økt annerkjennelse blant fagfolk i helse-Norge, men det er fortsatt mange som ikke vet om oss – særlig i feltet rehabilitering.

Hva er så forskjellen på konduktiv pedagogikk i habilitering og rehabilitering? Hvordan jobber man med voksne mennesker som har levd et liv i en mobil kropp for så å miste dette etter en skade i sentralnervesystemet gjennom MS, Parkinson eller slag? Svaret er ganske enkelt at det er den samme metoden vi bruker. Man jobber under den samme filosofien og med de samme grunnprinsippene som med barna; pedagogikken brukes for å lære deltakeren bevegelsesstrategier som han/hun kan bruke for å tilpasse seg sitt miljø. Bare utgangspunktet er annerledes.

Et barn som er født med en skade i sentralnervesystemet vil ofte oppdage seg selv og sine bevegelser på en positiv måte gjennom konduktiv pedagogikk. Om man har fått skaden i voksen alder kan det være utfordrende å se det på samme måte. Man skal ikke bare oppdage, man skal 're-oppdage'. "Det er fint at jeg kan bruke fingrene mine igjen, men jeg vil jo aldri kunne spille gitar på samme måte som før", sa en av deltakerne da jeg var student. Pedagogikken fokuserer alltid på det fysiske, psykiske, emosjonelle og sosiale, men i rehabilitering er nok det psykiske voldsomt viktig. "Det er ikke det at jeg ikke stoler på deg, men jeg stoler ikke på kroppen min lenger. Jeg stoler ikke på meg selv", var det en annen deltaker som sa da jeg var student.

Om man oppdager en skade i sentralnervesystemet og får stilt en diagnose i voksen alder trenger både personen og de pårørende informasjon og støtte. Mange føler at de møter 'klar-deg-selv' veggen og støtteapparatet rundt virker forvirrende. Uansett utgangspunkt, opplever jeg at det ofte er lite som skal til for å komme et steg videre på veien tilbake til økt selvstendighet. Med sunn fornuft og utprøving er det mange ganger deltakeren selv som finner gode løsninger.

På PTØ-Senteret i Stavanger holder vi en ukentlig MS gruppe og jevnlig kveldskurs for Parkinson sykdom i tillegg til individuelle timer. Vi har både nydiagnoserte deltakere og folk som har vært med lenge, og vi ser at gruppesettingen er en enorm støtte. Dette med å dele hverdagslige utfordringer og å se andre deltakere sakte men sikkert overvinne små mål oppveves ofte som godt og positivt. Når en dame kommer inn i MS gruppen og forteller at endelig kan hun stå opp fra sofaen, sengen og krakken i huset sitt (ikke bare den høye

kjøkken- stolen), så gjør hun det til full jubel fra de andre i gruppen. 'Jeg har brukt lang tid på å komme hit jeg er nå, men jeg vet jo at det hjelper', sa hun til meg senere.

Det er vanskelig å si hvor langt vi kan nå, men vi vet at vi står foran en stor utfordring i å kunne gjøre konduktiv pedagogikk mer tilgjengelig også for voksne innen rehabilitering.